

Og derfor synes jeg, at det afgørende punkt i debatten burde være en diskussion om, hvordan vi sikrer et regelsæt og en indretning af WTO-systemet, som giver mulighed for en miljømæssig og social bæredygtig udvikling også i de fattige lande, og det vil jeg appellere til at vi alle sammen går ind i en dybere diskussion af også i det fremtidige arbejde.

SF ønsker som tidligere nævnt en reguleret frihandel. Vi ønsker et internationalt retssystem omkring handelen, som sætter regler op for, hvordan man tager hensyn til miljø og til bæredygtig udvikling også socialt.

Der er behov for, at nogle af de fattige lande får markedsadgang til vores markeder – også en bedre markedsadgang end den, de har i dag – samtidig med at vi giver rum for, at de i hvert fald i en opbygningsperiode kan beskytte nogle af deres egne svage og følsomme markeder. Jeg vil gerne spørge udenrigsministeren, om det også er regeringens position, at det kan være vigtigt at tilgodese ulandene med den såkaldte asymmetri i en overgangsperiode, så de får mulighed for at udnytte fordelene i en fri handel.

Det burde jo være indlysende, at en afrikansk småbonde, der lige pludselig skal konkurrere på et frit marked med en fransk hvedeproducent, som har fået massiv støtte i 20 år til at opbygge et effektivt produktionssystem, ikke umiddelbart kan klare sig i den frie konkurrence, medmindre man sikrer ressourcer til, at han kan opbygge et produktionsapparat, der giver ham mulighed for at gå ind på markedet og konkurrere.

Vi synes også, at det nuværende præference-system trænger til en forbedring. Det skal være mere gennemsigtigt. Og der er brug for, at vi lægger et niveau i præferencesystemet, som er bestemt ud fra fattigdomskriterier og ud fra kriterier for en miljømæssig og social bæredygtighed.

Der er også brug for at sikre, at de fattige lande får mulighed for at udvikle deres landbrug uden at blive gjort afhængige af transnationale selskabers monopolisering af landenes egne ressourcer. Det er meget betænkeligt, at vi kan se nogle af de store kemikalievirksomheder forsøge at monopolisere såsæd, sådan at man ikke længere har mulighed for at lægge en del af sin høst til side med henblik på næste års såsæd.

Der er brug for at sikre oprindelige folks ret til brug af deres egne genetiske ressourcer, og endelig er der god grund til at iværksætte en

målrettet indsats for at yde teknisk, økonomisk og administrativ bistand til, at de fattige ulande kan opbygge nogle systemer og organer, der kan give rådgivning og udføre kontrol i forhold til økologisk landbrugsproduktion.

Det er interessant, at selv om mange af de fattige lande er betænkelige ved vores miljøbeskyttelsesforanstaltninger, giver de til kende, at de er parate til at indgå i et samarbejde om både at tilgodese en miljømæssig udvikling og respektere de rige landes arbejde på miljøområdet, hvis de får mulighed for selv at indgå i en økologisk og bæredygtig udvikling. Og dér beder de om, at vi yder støtte af økonomisk og teknisk karakter, og det synes jeg i meget højere grad at man burde tage imod og i langt højere grad lave nogle alliancer med nogle af de fattige lande, som både tilgodeser vores miljømæssige interesser og deres helt berettigede ønsker om en ordentlig udvikling.

I den forbindelse ville det være rart at få en tilkendegivelse fra udenrigsministeren her i dag om, hvad regeringen har tænkt sig at gøre for at få implementeret Marrakechbeslutningen om kompensation til de fattige og nettofødevarieimporterende lande. Der ligger en beslutning om at yde bistand. Den er ikke sat i værk. Det er en skamplet, og der er brug for nogle stærke initiativer. Derfor ville det være en god ting, hvis ministeren i dag ville redegøre for, hvilke initiativer den danske regering agter at tage med henblik på med det samme at få iværksat Marrakechbeslutningen.

Når det drejer sig om miljøet, så har vi allerede været inde i problemstillingen. Der er risiko for, at de miljøbestræbelser, som vi i Danmark og i EU udfolder med henblik på at sikre en bæredygtig udvikling, kan komme i strid med WTO-systemet. Vi kan endnu ikke sige noget sikkert om, hvordan den strid vil udfolde sig, hvad den vil ende med, men vi kan sige, at det er væsentligt, at vi tager højde for situationen og prøver at udvikle WTO's regelsæt sådan, at vi på forhånd sikrer muligheden for at arbejde med en ordentlig og seriøs miljøpolitik i Danmark og i EU og i alle andre lande for den sags skyld.

Og dér er det helt afgørende, som jeg tidligere har nævnt, at vi får fastslået, at internationale miljøaftaler har forrang frem for WTO-systemet, og at det er muligt at arbejde med miljø og økologimærkning uden at komme i strid med WTO-systemet – selvfølgelig under den forudsætning, at mærkerne er frit tilgængelige for alle lande, der opfylder betingelserne.